

Ismerd meg hazádat

Sportunk legfőbb irányítói a felszabadulás utáni időben a tömegesítést hirdették szóban és írásban. Hiszen ez volt a természetes és ésszerű folyamat. Így lehet megfelelően aktívakat is nevelni. A tömegből válnak ki és tűnnek fel azok, akik további nevelő munkával újabb erőket, sportolásra és vezetésre alkalmas embereket szerezhetnek.

Különösen fontos és elsősorban szükséges a tömegesítés a természetjárásban, amely nemcsak mint sport jelentkezik. Sokrétűségénél fogva kiterjed az egészségvédelemre, rugalmasságra, erőgyűjtésre, sőt az ismeretek és látókör kiterjesztésére is. Nem utolsósorban ez a sportág hivatott arra is, hogy a közösségi szellemet megfelelő társadalmi és politikai nevelés mellett a leg-tökéletesebbre fejlessze. Példa erre a sok évtizedes küzdelmes múltra visszatekintő TTE. Ez a munkás turistaegyesület mindig a tömegsport irányelveit követte és tagjai sorából népi demokráciánk igen sok és magas-színvonalú káderhez jutott.

Ezek az alapvető indokok vezették a Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége testnevelési és sportosztályát a TTE régi és kipróbált harcos vezetőihez, megalakítva az utóbbiakból a Természetbarát Társadalmi Bizottságot. Így együttes munkával sikerülni fog a turistaságot tömegmozgalommá fejleszteni. Az elgondolás az, hogy az üzemi dolgozók, tisztviselők, értelmiség-tíz- és százazeit kapcsoljuk be a tömegmozgalomba. Módot akarunk adni tömegeinknek, hogy kedvezményesen utazhassák és barangolhassák be az országot. Ismerjék meg hazájuk szép tájait, élvezzék természeti szépségeit, jussanak el minden olyan nevezetes helyre, amelyről egyébként csak előadásokban hallottak, vagy leírásokban olvastak. Ismerkedjenek meg a falu népével és fáradságos munkájával.

Ebbe a mozgalomba főként azokat szeretnénk bevonni, akik még nem szervezett turisták, azonban néha mégis részt vettek egy-egy kiránduláson; nem rendelkeznek turista igazolvánnyal és így az utazás, a menedékház igénybevétele költséges. Felkérjük a felettes hatóságokat,

hogy a szakszervezeti tagok nagyobb csoportokban tett megmozdulásaira a szokásos utazási kedvezményt adja meg. Így módot nyújtunk dolgozóinknak arra, hogy szervezeten, megfelelő vezetés mellett aránylag olcsón ismerkedjenek meg hazánk szép tájaival, műemlékeivel.

További céljaink is vannak: csónak-, kajaktúrák, szigetkerülések a Dunán, kerékpártúrák a Balaton körül, sátorlábortörök, külföldi cserekirándulások a baráti államokba, s juniálisokat rendezünk. A belföldi utazásokon résztvettek túrateljesítményükről természetbarát emléklapot kapnak, s ez jogosítja tulajdonosát a külföldi csere-túrára való részvételre. Már megkezdjük turistatárgyú filmek vetítését és természetjáró előadássorozatok. A távolabbi célok közül különösen a külföldi csere-túrák lesznek vonzóak, egyelőre a népi demokratikus államokba. Ez lehetőséget nyújt majd arra, hogy még szélesebb látókör bontakozzék ki azok előtt, akik saját hazájuk tájait már bebarangolták.

Hiányos lenne elképzelésünk, ha csupán a felnőttekre gondolnánk. A tömegesítés csak akkor lesz eredményes, ha az ifjúságot is nagyobb mértékben bevonjuk. Eppen ezért szorosan együtt kell működnünk a Kommunista Ifjúsági Szövetséggel. A fiatalok varázsolják színesebbé, mozgalmasabbá, élénkebbé azokat a kirándulásokat, amelyeket megrendezünk. A fiatalok élettapasztalatot szereznek a felnőttektől, a felnőttek derűsebbekké válnak.

A terveknek, ennek a szép elgondolásnak megoldása nagy, nehéz és áldozatos feladat. Mi vállaltuk a munkát és minden lehetőt elkövetünk, hogy eredményes is legyen. Azonban ez nem csak tőlünk függ. A szakszervezetek sportosztályai, az Üzemi Bizottságok, vállalatvezetőségek, az üzemekben kijelölendő természetbarát-felelősök jó munkája, megfelelő propagandája kell ehhez. Ha ezek a szervek jól végzik dolgukat és az üzemi dolgozók megértésével találkozhatnak, akkor bátran és reménykedve indulunk el a tömegesítés útján!

SZÁNTÓ GYULA,

a Természetbarát Társadalmi Bizottság
elnöke

Kadič Ottokár

1876-1957

Ez év március 7-én nyitott sírt álltunk körül a Farkasréti temetőben. Lelkes, melegsívű tudóst, dr. Kadič Ottokárt temettük.

Kadič Ottokár Stara Pazován, Szlovéniában született 1876. július 29-én. Neve után nem volt magyar, de édesanyja az volt és mikor egyetemi tanulmányait Münchenben befejezte, Magyarországot választotta hazájául. A Földtani Intézet-hez 1904-ben került. 1906-ban, mikor Herman Ottó kezdeményezésére, a miskolci kőszakóca leletek alapján megindult a rendszeres hazai barlangkutatás, a bükki barlangok feltárására kapott megbízást.

Munkáját Lillafüred környékén kezdte és az első évben a Szeleta-barlangban talált kőszakóca leletekkel bebizonyította az ősember létezését Magyarországon. Ettől az időtől kezdve aztán jóformán minden évben ott találjuk őt a Bükben. Munkájához visz magával fiatalokat is, kiket oktat és buzdít. Valóságos kutató gárdát nevel. Tudása mellett csak szerénysége és kedvessége volt nagyobb. Évtizedes kutató munkájára a koronát akkor tette fel, mikor az egri természetbarát turistákból alakult kutató csoportja, Dancza János vezetésével a cserépfalvi Subalyukban az első magyarországi ősembernek, a Homo primigeniusnak csontmaradványait megtalálta. A bükki barlangok mellett azonban az ország számos más barlangjában, a Pilisben, a Vértesben stb. szintén végzett tu-

dományos kutató munkát. Különös jelentősége azonban a budai várhegyi pincebarlangok feltárásának volt.

A kutató munka mellett felbecsülhetetlen irodalmi működést is kifejtett. Tudományos munkásságának eredményeit a Földtani Közönyben, a Földtani Intézet évi jelentéseiben, a Földrajzi Közleményekben, a Szt. István Akadémia értekezéseiben, a Barlangkutatásban és számos más külföldi lapban közölte. 1910-ben, részben az ő munkája révén is, létrejött a Magyarhoni Földtani Társulatban a Barlangkutató Bizottság. Ez 1913-ban Barlangkutató Szakosztállyá alakult, melynek titkára, 1928-ban már önálló Barlangkutató Társulat alakult, ennek ügyvezető elnöke lett.

A Földtani Intézetben, hol pályáját kezdte, főgeológus volt, majd egy. magántanár, később pedig a Budapesti Tudomány Egyetemen a speleológia tanára lett.

A felszabadulás után a földtani kutatás kiváló dolgozója, valamint a föld- és ásványtani tudományok kandidátusa. A régi turisták mind jól ismerték. Bármelyik turistaegyesület kérte fel előadásra, barlangtúra vezetésére, készséggel elment és oktatott, tanított. A turistáknak a barlangok feltárásában és a tudományos barlangkutatásban méltó helyet biztosított. Felszereléseken kívül még anyagi támogatást is szerzett és ezzel komoly hazai zombolykutató expedíciók szervezését tette lehetővé. Eppen ezért mi turisták különösen érezzük, ki volt ő nekünk és mit veszítettünk elhunyásával.

Schönviszky László

BARLANGHÍREK

Vass Imre a múlt század elején feltételezte már, hogy az aggteleki cseppkő-barlangnak létezik alsójárata. Most ez a feltételezés valót öltött. A jósavóli árvi vízi forráskőter fenekén mélyített aknában Jakucs László és néhány kutató-társa január 28-án behatolt az ismeretlen alsó barlangba. Egy szifon állta útjukat, amelyet február 28-án sikerült szivattyúzással megszüntetni és megnyitott az út a belső szakaszok felé.

A kutatók eddig mintegy 500 métert jártak be, munkájukat folytatják. A feltárt szakaszon óriási termek és különböző cseppkőképződmények nincsenek, de a barlang tágas, mindenhol állva lehet haladni. Talaját finomszerű kvarc-kavics képezi.

Rövidesen újból életbe lép az 50%-os aggteleki vasúti kedvezmény. Az oda-utazáskor váltott teljes árú jegyet a barlangpénztárnál kell lebélyegeztetni és így visszautazásra is érvényes.

A Baradla rövidtúrájának útvonalán az IBUSZ kb. 500 m hosszan új járdát épített. Kiépült a Denevérág bejárata és befejeződött az aggteleki oldal villanyvilágításának korszerűsítése.